

Kokemäen kaupunki
Lauri Heiskanen
lauri.heiskanen@kokemaki.fi

Viite Lausuntopyyntö 17.2.2025

Aihe Kokemäki, Juutinsuo, Aurinkoenergiapuisto, suunnittelutarveratkaisu

Satakunnan Museolta on pyydetty lausuntoa suunnittelutarveratkaisusta koskien Kokemäen Juutinsuon aurinkoenergia-aluetta. Hankealueen pinta-ala on noin 47 ha ja rakennettavan aurinkovoimalan pinta-ala noin 44 ha. Voimalan alustava huipputeho on noin 39 MWp.

Suunnittelualue sijaitsee Kokemäellä Satakunnassa, Kokemäenjoen pohjoispuolella noin 0,5 kilometriä Harjavallan vastaiselta rajalta länteen, 5 km Harjavallan kirkolta itä-kaakkoon ja 8 km Kokemäen kirkolta luoteeseen.

Luonteeltaan ympäristö on maaseutumaista. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (lv.2019) kohdealueelle ei kohdistu maankäyttötavoitteita, mutta hankealueen eteläpuolella sijaitsee valtakunnallisesti (Kokemäenjokilaakson viljelymaisema) ja maakunnallisesti arvokas maisema-alue (Kokemäen jokilaakson kulttuurimaisemat). Hankealueen lounaisnurkka leikkaa maisema-alueen rajaa.

Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat kuvastavat satakuntalaista ja länsipirkanmaalaista maaseutumaisemaa, jossa asutus- ja elinkeinohistoria yhdistyvät maankohoamisrannikon luonnonhistoriaan. Alueen tärkeimpiä maisemallisia elementtejä ovat jokilaakson laajat peltoaukeat, mutkitteleva ja luonteeltaan vaihteleva jokiuoma, kulttuuriympäristön arvokohteet sekä kasvillisuudeltaan monipuoliset kosteikkoalueet. Maisema-alue muodostaa poikkeuksellisen laajan ja arvokkaan maisemakokonaisuuden, jota voi pitää koko satakuntalaisen maatalousmaiseman selkärankana. Satakunnan vaihemaakuntakaava 2:n (2019) suunnittelumääräyksessä todetaan, että

"Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa

on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.”

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa, jonka vuoksi hanke toteutetaan suunnittelutarveratkaisuna.

Satakunnan Museo on antanut suunnittelutarveratkaisusta ennakkolausunnon 18.09.2024.

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo kiinnitti ennakkolausunnossaan huomiota hankkeen sijoittumiseen VAMA-alueen rajalle, sekä maaseutumaiseman muuttumisesta teolliseksi. Lisäksi museo muistutti, että hankealueen maisemointi pitää tapahtua hankealueen sisäpuolella.

Suunnittelutarveratkaisun osana on laadittu maisemointisuunnitelma, jossa hankealueen eteläreunaan jätettäisiin kasvillisuutta lounais- ja kaakkoiskulmaan. Sen sijaan hankealueen eteläkärkeä ei maisemoitaisi. Tällä hetkellä etelässä aluetta rajaa metsäkaista, mutta koska se sijaitsee hankealueen ulkopuolella, tulee eteläkärkeen jättää puustoa hankealueen sisäpuolelle. Satakunnan Museo näkee, että maisemointisuunnitelman mukainen 15-20 metrin leveys on riittävä. Satakunnan Museo pitää hyvänä suunnitelmaa, jonka mukaan ”maisemointivyöhykkeelle voidaan istuttaa uusia taimia paikoissa, joissa aluskasvusto ei riitä peittämään aurinkopaneelien näkyvyyttä. Paikkataimina voidaan käyttää mm. mäntyä, kuusta ja koivua.”

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kuten museo ennakkolausunnossaan edellytti, suunnittelualueella on toteutettu arkeologinen inventointi (Heilu Oy 2024). Inventoinnissa alueen pohjoisosasta tunnistettiin kiviröykkiö, joka on arvotettu kiinteäksi muinaisjäännekseksi, mahdolliseksi pronssi- tai rautakautiseksi hautaröykkiöksi (kts. lisätiedot <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000055134>). Muinaisjäännekohteet ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia ja niiden kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen tai muu niihin kajoaminen on kiellettyä. Röykkiö ja sen ympärille rajattu muinaisjäännealue tulee siis jättää

kokonaisuudessaan rakentamisen ulkopuolelle. Vaihtoehtona voi olla muinaisjäännöksen poistaminen tutkimalla ennen hankkeen toteuttamista. Muinaismuistolain 11§ mukaan kiinteään muinaisjäännökseen kajoamiseen voidaan antaa lupa (kajoamislupa), jos muinaisjäännös tuottaa merkitykseensä nähden kohtuutonta haittaa. Kajoamislupaa koskeva asia pannaan vireille Museoviraston kirjaamoon osoitetulla kirjallisella hakemuksella (kts. lisätiedot <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-suojelu/kajoamisluvan-hakeminen>). Tutkimus- ym. kustannuksista vastaa muinaismuistolain 15§ mukaan hankkeen toteuttaja.

Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen liitteenä olevassa asemapiirroksessa muinaisjäännösalueita ei ole huomioitu. Kohde tulee merkitä piirrokseen muinaismuistorekisterissä olevan rajauksen mukaisesti. Paikkatietoaineisto on mahdollista ladata Museoviraston ylläpitämän Kulttuuriympäristön palveluikkunan kautta osoitteesta www.kyppi.fi.

Juutinsuon aurinkovoimalan rakennuslupaa haettaessa päivitettyt suunnitelmat on toimitettava lausunnolle Satakunnan Museoon.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Johanna Rinne
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo
Solarigo/Tomi Rumpunen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä